

[J. Chr. Jensen.]

blev noget mere Plads for den hjemlige Industri, som vi alle sammen har Interesse i.

Vi maa for øvrigt forlange af vore Arkitekter og Ingeniører, at de i deres Bygningsbeskrivelser forlanger dansk Arbejde, hvor det overhovedet er gørligt at faa dansk Arbejde, og det bliver heldigvis gørligt i større og større Udstrækning. Hele den store Byggevirksomhed, vi for Tiden har, er væsentlig vokset frem, uden at Loven om Statens Støtte til Boligbyggeri har været i Virksomhed, og jeg finder Anledning til her at rette en Tak til Indenrigsministeren, fordi han har holdt noget igen; der har ingen Grund været til at give alt for meget Luft med Hensyn til Byggeri efter denne Lov, naar det private Initiativ og Kommunerne har udfyldt det, som var fornødent. Nu da Vinterbyggeriet begynder i mindre kraftigt Tempo end Foraarsbyggeriet, tror jeg derimod, at der maaske kunde være nogen Grund til at fire lidt paa dette Punkt, men hidtil har man handlet rigtigt og klogt i ikke at skabe en saadan Højkonjunktur med Hensyn til Byggeriet, at det kunde blive til Skade for alle Parter.

Næst efter Mursten, som vi jo heldigvis ogsaa har herhjemme, der er bedre end de fleste andre Landes, er Træ det Materiale, der bruges mest af ved Byggeri, og det har glædeligvis vist sig, at dansk Træ egner sig fortrinligt til Bygningsbrug. Jeg har hidtil været lidt i Tvivl derom, men da Statsministeren udsendte en Meddelelse til samtlige Ministerier om, at de til Statens Byggeri i hvert Fald i saa stor Udstrækning, som det var muligt, skulde bruge dansk Træ, foretog jeg personlig en Undersøgelse af dette. Jeg rejste ud til sjællandske Savværker, saa paa sjællandsk Skovtræ og blev meget glædeligt overrasket, da det viste sig, at det i Virkeligheden staa fuldt paa Højde med det svenske Bygningstræ. Der mangler noget i Tilvirkningen, og vi har maaske heller ikke helt Forstaaelsen af, at man skal skove Træet paa den rigtige Tid for at faa vinterfældet Træ i den Udstrækning, der er Brug for, men det er selvfølgelig noget, der kan læres. Kvaliteten er god, og hvad Kvantiteten angaar, kan vi oparbejde en betydelig hjemlig Industri her. Alt det Træ, man i denne Sommer har kunnet fremskaffe fra danske Skove, særlig sjællandske Skove, har man kunnet bruge i Byggeriet. Der er kun een Fejl — og det er egentlig det, der har gjort, at jeg har taget Ordet her, idet jeg ønsker at give Oplysninger om

et Forhold, som efter min Mening er skandaløst —, der er kun een Fejl ved det danske Træ, og det er, at det er for dyrt i Forhold til det svenske Træ.

Jeg har gjort Forsøg paa at undersøge, hvad Aarsagen hertil kunde være. Jeg har spurgt Savværkerne, jeg har spurgt Skovene, og de Priser, som hver for sig har fortalt, de fik, passer ikke med den Pris, som Industrien skulde give for dette Træ. Man sagde til mig: det maa skyldes den højere Arbejds løn. Men det kunde ikke være rigtigt, for den Merpris, man skulde have for det danske Træ i Forhold til det svenske, var betydeligt over, hvad hele Arbejds lønnen androg. Jeg søgte saa at komme til Bunds i Sagen, og jeg fandt Aarsagen. Den ligger i en fuldkommen meningsløs Overenskomst, som er sluttet mellem de danske Skove, de sjællandske Savværker og Tømmerhandlerforeningen i København og Tømmerhandlerforeningen paa Sjælland. Der eksisterer forhaabentlig ikke Sidestykke til denne Overenskomst; thi den Grosserer-Avance, der her er Tale om, er ikke alene ikke anstændig, men den er saa langt ude i det uanstændige, at jeg vil betegne den som Rov. Det er kun i Kraft af Valutakontoret, at det er lykkedes de danske Skove at komme af med denne Produktion, fordi man fra Valutakontoret, meget naturligt og rigtigt, har nægtet Indførsel af svensk Træ, saa længe der var dansk Træ paa Markedet. For at Offentligheden og ærede Medlemmer kan forstaa dette Forhold helt ud, er det nødvendigt, at jeg meddele, hvordan normale Grosserer-Avancer ligger paa Tømmer fra Sverige, Pommern og andre Steder, hvorfra vi faar Træ. Den ligger paa mellem $2\frac{1}{2}$ —7 pCt., undtagelsesvis paa 8 pCt til det stor-københavnske Byggeri, men efter den nævnte Overenskomst — der som Baggrund har det almindelige Ønske om at fremme dansk Skovbrug og dansk Erhvervsvirksomhed — forlanger Grossererne en Avance paa 42 pCt. Da jeg opdagede dette, syntes jeg ikke, jeg kunde tro, det var rigtigt, saaledes kunde man da ikke fra Handelens Side mishandle dansk Virksomhed, men desværre kun, det viste sig at være rigtigt. Gennemsnitsavancen paa svensk Træ er ca. 5 pCt., og det vil altsaa sige, at man for at sælge dansk Træ skal have 8 Gange denne Avance eller en Stigning paa 800 pCt. Det kan man sige: det klodser! Jeg vilde egentlig ikke have rejst Sagen, hvis det ikke netop var dansk Virksomhed og dansk Byggeri og alt, hvad dermed staa i Forbindelse, som det gik ud over. For at forstaa det urimelige heri